

Van: Cathelijne Lupker
Telefoon: 14 010

Uw kenmerk: 24bb002792
Ons kenmerk: M2404-5434 24bo006170

Onderwerp: Ondersteuning IPW voor
Rotterdamse gedupeerden van het
toeslagenschandaal

Datum: B&W 2 juli 2024

Aan de gemeenteraad

Op 25 april 2024 stelde raadslid Sarah Reitema (PvdA) ons schriftelijke vragen over de "Ondersteuning IPW voor Rotterdamse gedupeerden van het Toeslagenschandaal" (24bb002792).

Inleidend wordt gesteld:

"Het instituut voor Publieke Waarden (IPW) heeft in 2022 de opdracht vanuit het ministerie van Financiën gekregen om ernstig gedupeerden van het toeslagenschandaal te helpen hun leven weer op de rit te krijgen. Deze hulp is aanvullend op de brede ondersteuning vanuit de gemeenten en financieel herstel vanuit UHT. Het IPW biedt deze ondersteuning aan een groep erkend gedupeerde ouders, kinderen, erven van en ex-partners.

Het IPW is in 2022 begonnen met een landelijke pilot van 50 ouders. Op basis van de ervaringen met de pilot is besloten om op te schalen naar 500 ouders. Begin 2023 werden 246 gedupeerden ondersteund en geleidelijk zou het bereik van 500 gezinnen bereikt moeten worden.

In een voortgangsrapport uit 2023 komt naar voren dat de gemeenten het IPW goed weten te vinden. Een deel van de aanmeldingen komt dan ook binnen via professionals van de gemeenten."

Hieronder volgen de vragen en onze beantwoording.

Voor de helderheid: bovenstaande inleidende tekst en cijfers komen uit een voortgangsrapportage van staatssecretaris De Vries aan de Tweede Kamer over de landelijke hersteloperatie, en daarmee over de landelijke inzet van IPW. Bovenstaande cijfers gaan dus niet over Rotterdam.

In de beantwoording maken we daarom steeds het onderscheid tussen de landelijke opgaven van IPW en de inzet in Rotterdam.

Vraag 1:

Klopt het dat het IPW een private partij is die een overheidstaak aan het uitvoeren is?

Antwoord:

IPW is inderdaad een private partij, maar voert alleen overheidstaken uit die met de Opdrachtgever - overheidsdienst zijn afgesproken.

Dit doet IPW voor Toeslagen-ondersteuning landelijk in veel gemeenten, vanuit een specifieke opdracht van het Ministerie van Financiën. Daarnaast is het niet ongebruikelijk dat externe partijen in opdracht taken voor overheden uitvoeren. Dit gebeurt eveneens in de gemeente Rotterdam bijvoorbeeld ook voor gespecialiseerde taken, zoals WMO, Welzijn en Jeugdzorg.

Vraag 2:

Is de gemeente of het Rijk vervolgens formeel verantwoordelijk voor de ondersteuning die via het IPW aangeboden wordt?

Antwoord:

De formele verantwoordelijkheid voor de ondersteuning blijft altijd bij de opdrachtgever. In dit geval heeft IPW twee opdrachtgevers:

- Het Ministerie van Financiën heeft IPW opdracht gegeven om landelijk aan 1000 gezinnen en jongeren brede ondersteuning en begeleiding te geven. Die vallen geheel onder verantwoordelijkheid van het Ministerie van Financiën. De gemeente heeft ook geen informatie over deze casussen.
- Van de gemeente Rotterdam heeft IPW de opdracht gekregen, om namens de gemeente een aantal casussen te begeleiden. In eerste instantie is een aantal van maximaal 50 casussen afgesproken, zowel gezinnen als jongeren. Rotterdam blijft als opdrachtgever eindverantwoordelijk, maar besteedt de ondersteuning zelf uit. De Wet Hersteloperatie Toeslagen biedt hiervoor expliciet de ruimte.

Vraag 3:

Hoeveel Rotterdamse gezinnen krijgen ondersteuning van het IPW?

Antwoord:

Op dit moment krijgen 137 Rotterdamse gedupeerden ondersteuning vanuit IPW. Het gaat hier om 100 gedupeerden die zichzelf bij IPW gemeld hebben. De ondersteuning van deze gedupeerden gebeurt vanuit de verantwoordelijkheid en opdracht van het Ministerie van Financiën. De overige 37 gedupeerden zijn door de gemeente Rotterdam bij IPW aangemeld. De ondersteuning van deze groep gebeurt vanuit opdrachtgeverschap van de Gemeente Rotterdam.

NB. Aanmelding gebeurt met instemming van de gedupeerden.

Vraag 4:

Hoeveel van deze gezinnen zijn via gemeenteprofessionals uitgevoerd?

Antwoord:

Hiervan zijn 37 gezinnen via gemeentelijke professionals aangemeld. De overige 100 gedupeerden hebben zichzelf aangemeld bij IPW.

Vraag 5:

Welke criteria worden gebruikt om te bepalen of gezinnen de aanvullende hulp vanuit het IPW krijgen?

Antwoord:

Vanuit Toeslagen010 hanteren we de volgende richtlijnen voor casussen die in aanmerking komen voor overdracht naar IPW:

1. Gedupeerden in acute nood of in schrijnende situaties, omdat het IPW snel kan handelen;
2. Gedupeerden waarvan het traject bij de gemeente is vastgelopen of waar de gedupeerde niet af wil sluiten;
3. Gedupeerden die een groot wantrouwen tegenover de gemeente of tegen de overheid in het algemeen hebben.

"Mogelijk gedupeerde ouders worden door de gemeente, als ze dat willen, middels brede ondersteuning bijgestaan. Voor welke rechthebbende die toegang tot de brede ondersteuning wenst wordt een plan van aanpak (PvA) opgesteld, dat randvoorwaardelijk is voor de inzet van dienstverlening door de gemeente".

Vraag 6:

Hoe verhoudt de ondersteuning van het IPW zich tot de brede ondersteuning en het PvA, of voorlopige analyse (voor mensen die nog in afwachting zijn van een PvA)?

Antwoord:

De ondersteuning die het IPW levert, volgt zoveel mogelijk het Rotterdamse beleid voor de brede ondersteuning, ook voor de ondersteuning die zij uitvoeren vanuit de opdracht van het ministerie van Financiën. Dit om aanzuigende werking bij een van beide partijen te voorkomen.

Toeslagen010 bespreekt samen met IPW wekelijks de aantallen aanmeldingen en de ingezette dienstverlening.

Vraag 7:

Hoe verloopt de samenwerking tussen hulpverleners van de brede ondersteuning en de hulpverleners van het IPW?

Antwoord:

De standaard werkwijze is dat een gezin in zijn geheel wordt overgedragen, zodat casusregie en begeleiding ook op één punt liggen. Als deze bij IPW zijn, heeft de gemeente Rotterdam geen directe bemoeienis, om onduidelijkheid bij de gedupeerden te vermijden. Een overdracht is altijd warm en bij voorkeur samen met de gedupeerde.

In gevallen waar geen volledige overdracht plaatsvindt, maar waar samenwerking tussen hulpverleners van de gemeentelijke brede ondersteuning met IPW nodig is, zijn afspraken gemaakt. Deze afspraken betreffen het proces hoe we elkaar bereiken en afspraken over de inhoud.

Voor de volledigheid merk ik op dat de zaken waarin Rotterdamse gedupeerden zichzelf aanmelden bij IPW voor brede ondersteuning onder de opdracht van het ministerie van Financiën vallen en dus buiten de verantwoordelijkheid van de gemeente. Los van de verantwoordelijkheid voor de casussen wordt in geval van samenwerking tussen brede ondersteuning en IPW gewerkt volgens dezelfde afspraken en volgens Rotterdams beleid.

"In een voortgangsdokument valt tevens te lezen dat een doorbraaktafel van start is gegaan. Dit is een casuïstiektabel onder leiding van IPW om maatwerkoplossingen voor gedupeerden met ernstige, meervoudige problematiek snel en samen voor elkaar te krijgen. Per casus kunnen verschillende partijen, waaronder de gemeente, aansluiten. Op termijn kunnen gedupeerden hier zelf aansluiten. De doorbraaktafel zou moeten bijdragen aan het efficiënter helpen van gedupeerden".
(Bron: 14^e Voortgangsrapportage Hersteloperatie Toeslagen van staatssecretaris De Vries dd. 2 juni 2023)

Vraag 8:

Sluiten er weleens afgevaardigden van de gemeente aan bij de doorbraaktafel?

Antwoord:

Rotterdam zit zelf niet aan de doorbraaktafel. De VNG-Hersteldesk is het centrale punt voor advies, vragen en voor aanmeldingen voor de Doorbraaktafel. Gemeenten, maar ook alle uitvoerenden uit gemeenten, mogen de landelijke VNG-Hersteldesk benaderen.

De gemeente Rotterdam maakt geregeld gebruik van deze mogelijkheid, met name voor casussen waar knelpunten zijn met landelijke regelgeving of Rijksoverheden, of casussen met een complexiteit in problematiek die de gemeentelijke mogelijkheden overstijgt.

Overigens is het nog goed om te vermelden dat de coördinerende en adviserende rol die IPW vervult aan de Doorbraaktafel een andere is dan de inhoudelijke begeleiding van casuïstiek.

Vraag 9:

Hoe wordt het aanwezig zijn bij de doorbraaktafel tot nu toe ervaren? Hoe wordt vanuit onze gemeente gereflecteerd op de uitkomsten van dergelijke bijeenkomsten?

Antwoord:

In principe verloopt de aanmelding Doorbraak tafel schriftelijk, via de VNG Hersteldesk. Het advies dat volgt is ook schriftelijk. In uitzonderlijke gevallen wordt gevraagd om aan te sluiten, dat gebeurt digitaal. De samenwerking met de doorbraaktafel leidt in de meeste gevallen snel tot goede adviezen, bruikbare oplossingen of tot nadere afstemming met het ministerie of DG Herstel, wanneer dat voor een specifiek zaak noodzakelijk is. Dit komt vooral door de brede vertegenwoordiging van instanties die zich landelijk met toeslagenondersteuning bezighouden, waaronder Ministerie van Financiën, Ministerie SZW, DG Herstel, VNG Herstel, IPW, OTB, het landelijke Ondersteuningsteam, juristen en rijks-uitvoeringsdiensten.

Door deze brede insteek en betrokkenheid, de vele instanties en daarmee de aanwezige diepgaande kennis over het volledige spectrum van de brede ondersteuning, is het mogelijk om elke complexe of unieke casus aan te melden bij de Doorbraaktafel. Gemeente Rotterdam ervaart hier geen beperkingen.

De Doorbraaktafel fungeert hiermee dan ook tevens als een vraagbaak voor regelingen en mogelijkheden, ook voor niet- casusgebonden vragen. Dit wordt ervaren als heel waardevol voor onze uitvoering en beleid.

In de hersteloperatie is ongeveer 30 keer gebruik gemaakt van de Doorbraaktafel. Exacte cijfers zijn er niet, omdat de Coaches Toeslagen deze tafel ook rechtstreeks mogen benaderen en we deze aanmeldingen niet registreren

Om kennis te borgen is met de VNG afgesproken dat adviezen en antwoorden op casussen gedeeld worden, zodat deze kennis ook intern bij Toeslagen010 zowel als landelijk breed beschikbaar is voor andere casussen.

Voor 27 van de bekende casussen is binnen enkele dagen een passend, uitvoerbaar en effectief advies gegeven of een oplossing aangeboden. In 3 gevallen kwam de doorbraaktafel met dezelfde oplossing als de gemeente zelf.

Burgemeester en wethouders van Rotterdam,

De secretaris,

G.J.D. Wigmans

De burgemeester,

R.A.C.J. Simons, L.b.